

Obxectivos

Nesta quincena aprenderás a:

- Recoñecer os ángulos importantes nunha circunferencia e as súas relacións.
- Investigar cando dous triángulos son semellantes.
- Utilizar o teorema de Pitágoras para resolver algúns problemas.
- Identificar a mediatriz dun segmento e a bisectriz dun ángulo como conxuntos de puntos.
- Calcular a área de recintos limitados por liñas rectas e por liñas curvas.

Antes de empezar

1. Ángulos na circunferencia	páx. 4
Ángulo central e ángulo inscrito	
2. Semellanza	páx. 5
Figuras semellantes	
Semellanza de triángulos, criterios.	
3. Triángulos rectángulos	páx. 8
Teorema de Pitágoras	
Aplicacións do Teorema de Pitágoras	
4. Lugares xeométricos	páx. 10
Definición e exemplos	
Máis lugares xeométricos: as cónicas	
5. Áreas de figuras planas	páx. 12

Exercicios para practicar

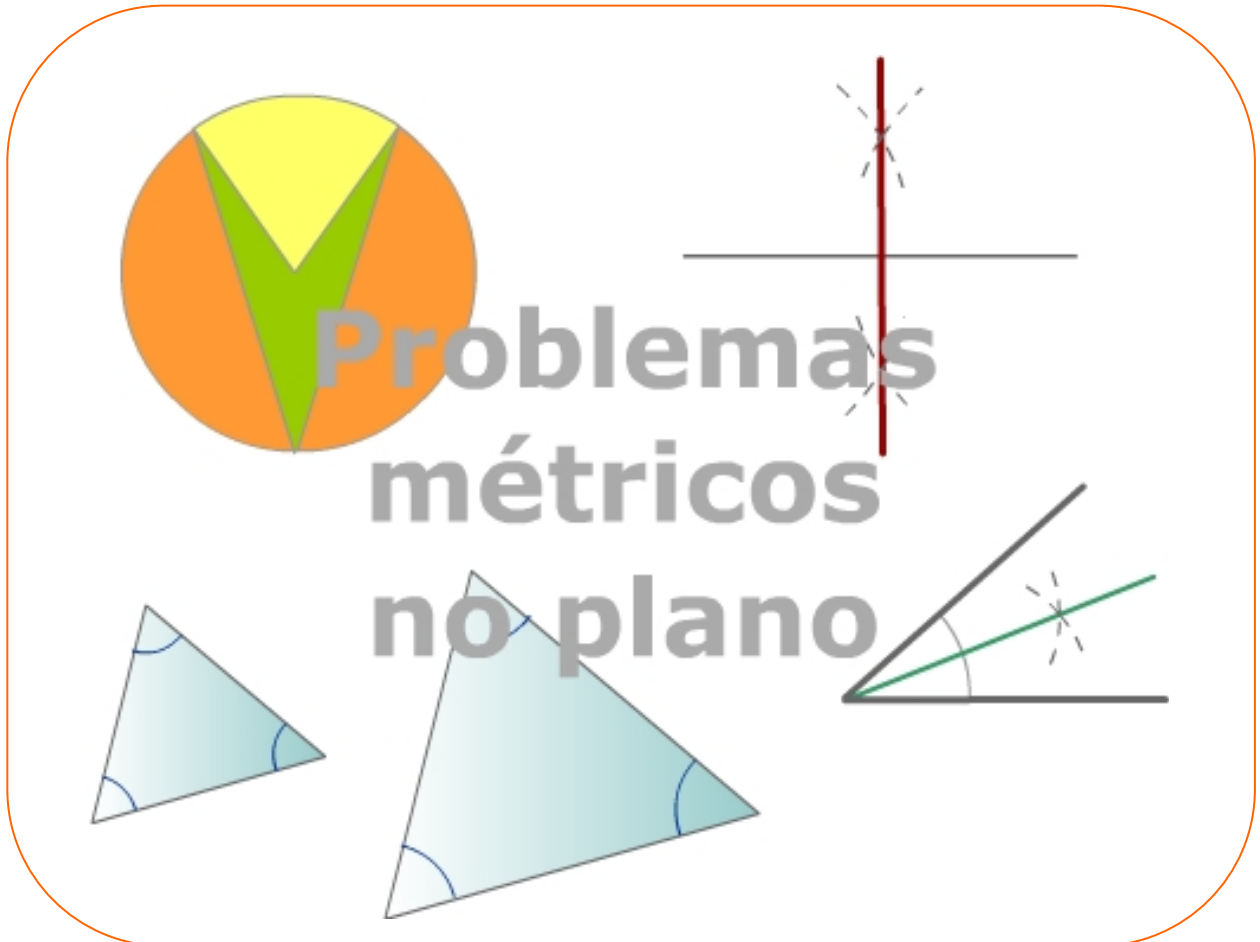
Para saber máis

Resumo

Autoavaliación

Actividades para enviar ao titor

Antes de empezar

Lembra unha propiedade importante dos triángulos:

A suma dos ángulos interiores dun triángulo é igual a 180° .

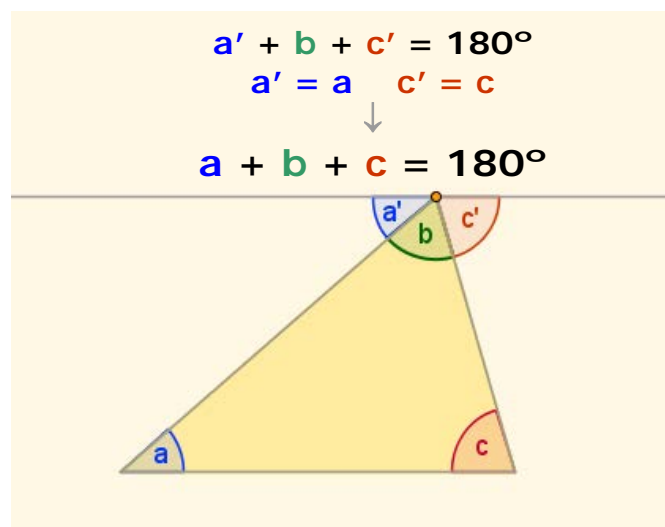
- ✓ Trázase unha paralela á base polo vértice oposto.

O ángulo $a'=a$, dinse alternos internos. O ángulo $c'=c$ polo mesmo motivo.

$$a' + b + c' = 180^\circ$$

por tanto

$$a + b + c = 180^\circ$$

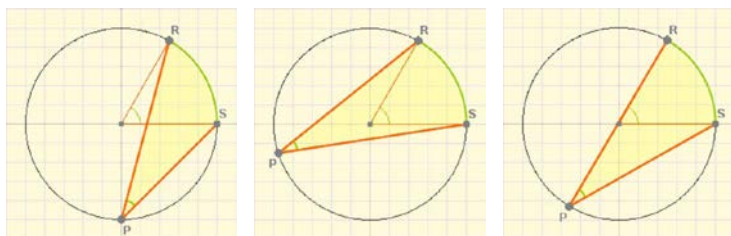
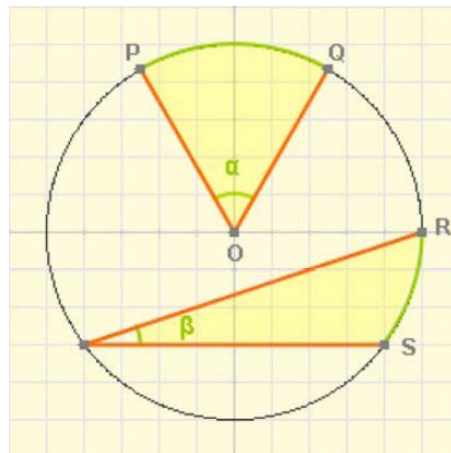
1. Ángulos na circunferencia

Ángulo central e ángulo inscrito

Na circunferencia da escena da dereita o ángulo α , que ten o seu vértice no centro da circunferencia, chámase **ángulo central** e representa a medida angular do arco PQ.

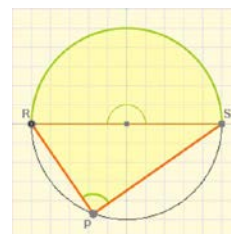
O ángulo β , que ten o vértice na mesma circunferencia, chámase **ángulo inscrito** e dise que abrangue o arco RS.

O **ángulo inscrito** que abarca un arco de circunferencia determinado, é igual á **metade do ángulo central** que abrangue o mesmo

Aínda que se cambie a posición do vértice P, o ángulo non varía. Os ángulos inscritos que abarcan o mesmo arco de circunferencia son iguais.

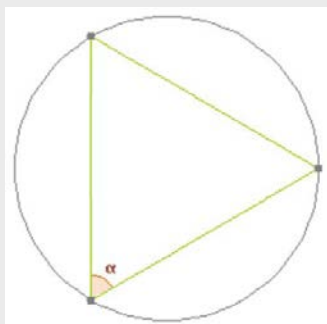
O ángulo central abrangue unha semicircunferencia, mide 180° , o ángulo inscrito é recto.

EXERCICIOS resoltos

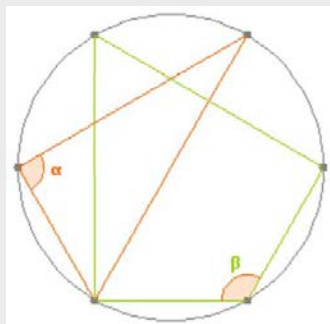
1. Calcula o valor do ángulo ou os ángulos marcados en cada caso.

a) A circunferencia dividiuse en 3 partes iguais

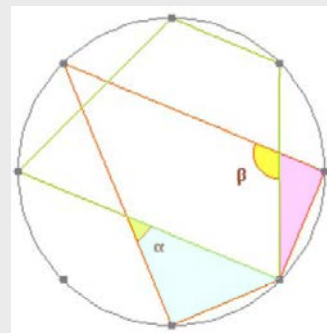
Sol: O ángulo α abrangue 120° ; o seu valor é a metade, 60° .

a) A circunferencia dividiuse en 6 partes iguais

Sol: O ángulo α abrangue 180° ; o seu valor é a metade, 90° .
O ángulo β abrangue 240° , catro divisións de circunferencia, a súa medida é 120° .

a) A circunferencia dividiuse en 8 partes iguais

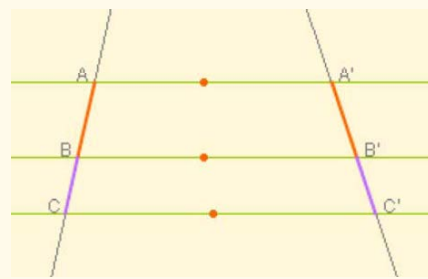

Sol: No triángulo azul $B=90^\circ, C=45^\circ$
 $\alpha=180^\circ-90^\circ-45^\circ=45^\circ$
No triángulo rosa $B=22,5^\circ$ e $D=90^\circ$
 $\beta=90^\circ+22,5^\circ=112,5^\circ$

A semellanza está baseada no **Teorema de TALES**: dúas rectas que cortan a varias paralelas determinan nestas segmentos proporcionais.

$$\frac{\overline{AB}}{\overline{A'B'}} = \frac{\overline{BC}}{\overline{B'C'}} = \frac{\overline{AC}}{\overline{A'C'}}$$

Aplicacións do Teorema de Tales

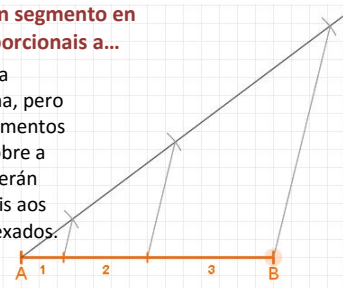
División dun segmento en partes iguais

Sobre unha semirrecta auxiliar márcanse co compás tantos segmentos como partes quéiranse facer.

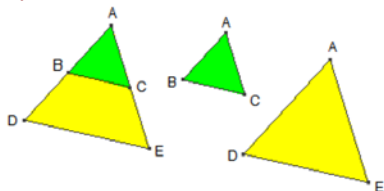
Unese a última marca co outro extremo do segmento. Desde cada unha das marcas trázanse paralelas, e estas dividen ao segmento nas partes desexadas.

División dun segmento en partes proporcionais a...

Procédese da mesma forma, pero agora os segmentos marcados sobre a semirrecta serán proporcionais aos valores desexados.

Observa na figura que os dous polígonos, verde e amarelo, teñen os ángulos iguais, e os lados proporcionais, son **semellantes**.

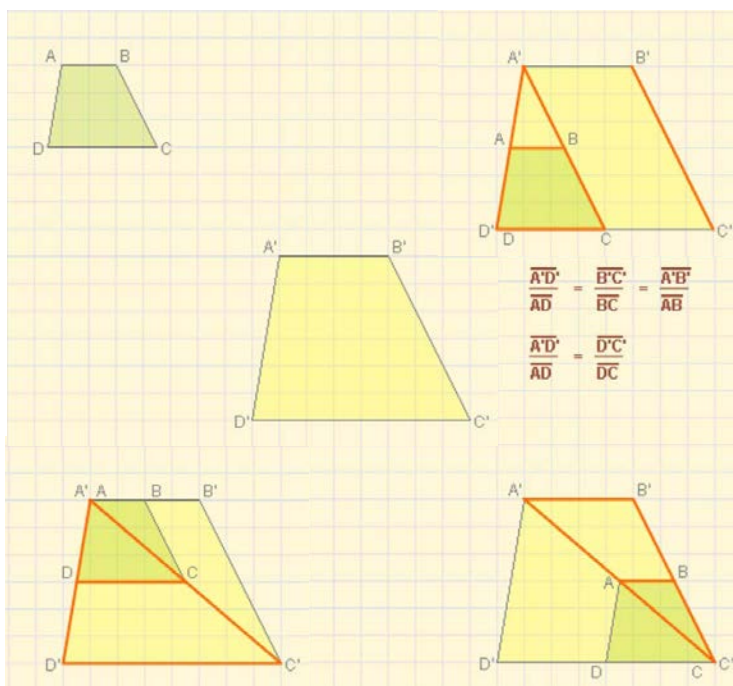
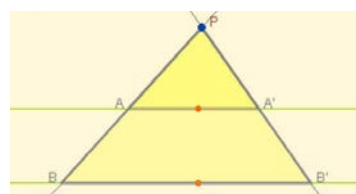
2. Semellanza

Figuras semellantes

Observa á esquerda a parella de **figuras semellantes**. Teñen a **mesma forma** pero están representadas con **tamaños diferentes**, unha pode considerarse unha ampliación da outra.

- Dúas figuras planas considéranse semellantes se existe a mesma proporción, chamada **razón de semellanza**, entre os seus lados homólogos e ademais os seus ángulos homólogos son iguais.

Triángulos en posición de Tales: os lados homólogos son proporcionais, os ángulos son iguais. Son **semellantes**.

Semellanza de triángulos

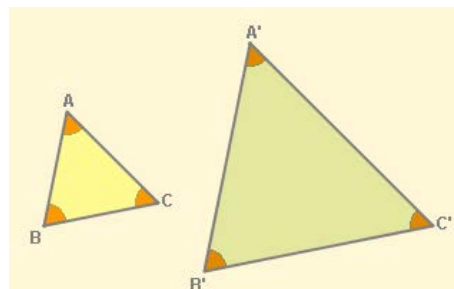
Dous triángulos son **semellantes** se se poden poñer en **posición de Tales**. Como vimos na sección anterior, isto significa que os seus **lados homólogos** gardan a mesma proporción e que os **seus ángulos** son **iguais**.

No caso dos triángulos, para que sexan semellantes, bastará que se cumpra un dos seguintes criterios:

Figuras planas, propiedades métricas

Criterios de semejanza de triángulos

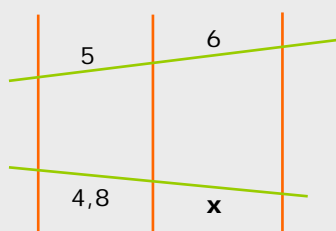
- 1) Se dous triángulos teñen os **ángulos iguais**, entón son semellantes; bastará que teñan dous, o terceiro é o que falta ata 180° .
- 2) Se dous triángulos teñen **un ángulo igual e os lados que o forman son proporcionais**, son semellantes.
- 3) Se dous triángulos teñen os seus tres **lados proporcionais**, entón son semellantes.

EXERCICIOS resoltos

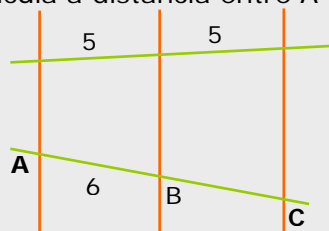
2. As rectas de cor laranxa son paralelas

a) Calcula x

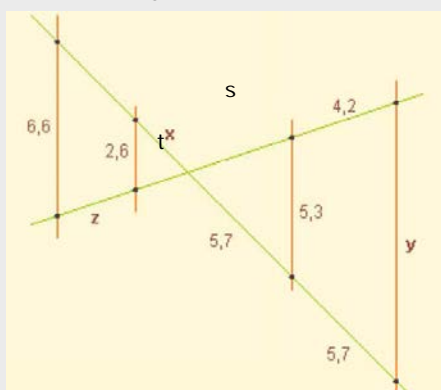
$$\frac{6}{5} = \frac{x}{4,8} \Rightarrow x = \frac{4,8 \cdot 6}{5} = 5,76$$

b) Calcula a distancia entre A e C.

Posto que os segmentos homólogos son iguais $\overline{AB} = \overline{BC} = 6$, logo $\overline{AC} = 12$

3. Calcula x, y, z.

$$\frac{x}{5,7} = \frac{2,6}{5,3} \rightarrow x = \frac{5,7 \cdot 2,6}{5,3} = 2,8$$

$$\frac{5,7}{5,3} = \frac{2 \cdot 5,7}{y} \rightarrow y = 10,6$$

Para calcular z hai varias formas; por exemplo: O segmento s mide 4,2 xa que debe gardar a proporción cos que miden 5,7.

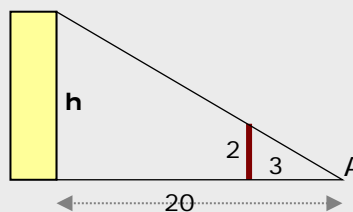
$$\text{Cálculase } t: \frac{t}{2,6} = \frac{4,2}{5,3} \rightarrow t = 2,06$$

$$\text{E, coñecido } t: \frac{2,06}{2,6} = \frac{2,06 + z}{6,6} \rightarrow z = 3,17$$

4. Dende o punto A vense aliñados os extremos do poste marrón e do edificio amarelo. Cal é a altura deste?

Como o edificio e o poste son paralelos, segundo o teorema de Tales:

$$\frac{h}{2} = \frac{20}{3} \rightarrow h = \frac{20 \cdot 2}{3} = 13,3\text{m}$$

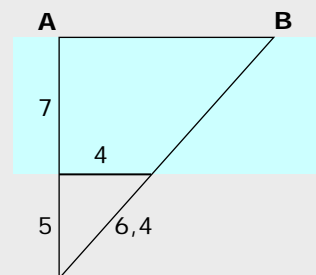

EXERCICIOS resoltos

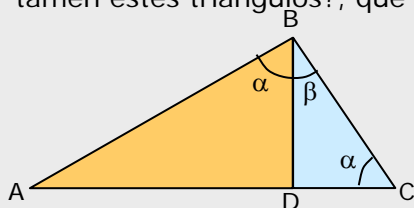
5. Calcula a distancia entre os puntos A e B situados ao outro lado do río.

Polo Teorema de Tales: $\frac{7+5}{5} = \frac{AB}{4}$

Logo $AB = \frac{48}{5} = 9,6$

6. Nun triángulo rectángulo ABC ($B=90^\circ$) trázase a altura sobre o lado AC, formándose así os triángulos tamén rectángulos, BDA e BCD. Son semellantes tamén estes triángulos?, que criterio aplicas?

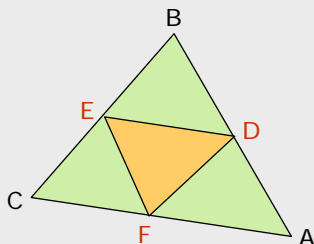

En efecto; son semellantes xa que teñen os ángulos iguais (primeiro criterio).

1) Ambos teñen un ángulo $D=90^\circ$

2) O ángulo α é igual en ambos xa que é $90^\circ - \beta$. No triángulo laranxa vese a simple vista e, no azul, lembra que a suma dos tres debe ser 180° ; polo que $\alpha + \beta = 90^\circ$

7. Nun triángulo calquera ABC, únense os puntos medios dos lados para formar outro triángulo DEF. Son semellantes estes dous triángulos?, que criterio aplicas?.

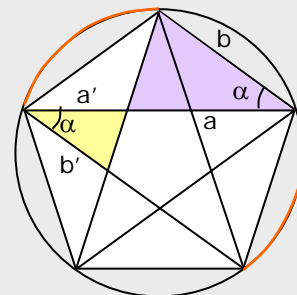
ABC e DEF son semellantes.

Observa que os triángulos ABC e DBE están en posición de Tales, polo que $AC/DE = CB/EB = 2$ xa que E é o punto medio de BC.

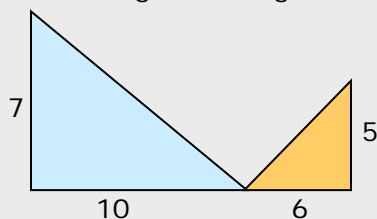
Seguindo o mesmo razoamento $AB/EF = 2$ e $BC/DF = 2$, por tanto os tres pares de lados gardan a mesma proporción. (Criterio 3)

8. A figura era coñecida na antigüidade como "pentagrama pitagórico". Nela pódense ver bastantes parellas de triángulos semellantes. Os de cor amarelo e morado, son semellantes?, que criterio aplicas?.

Son semellantes xa que os ángulos chamados α son iguais pois abarcan o mesmo arco de circunferencia ($360^\circ/5$). Ademais, polo Teorema de Tales, $a/a' = b/b'$; por tanto, os lados que forman o ángulo α son proporcionais. (Criterio 2º)

9. Os triángulos da figura, son semellantes?.

Non son semellantes xa que os lados non son proporcionais,

$$\frac{10}{6} \neq \frac{7}{5}$$

3. Triángulos rectángulos

Teorema de Pitágoras

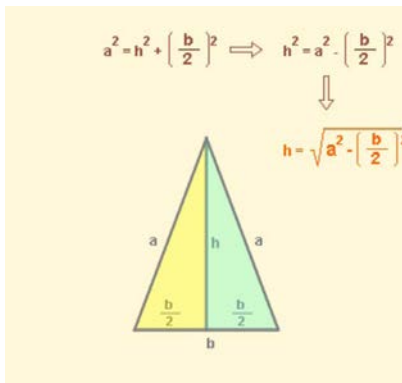
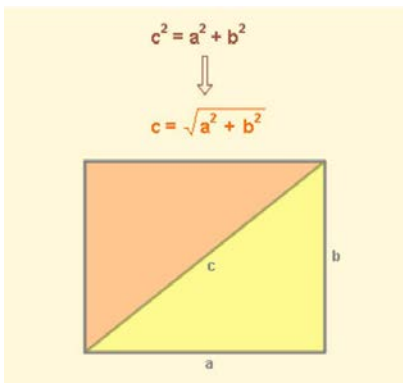
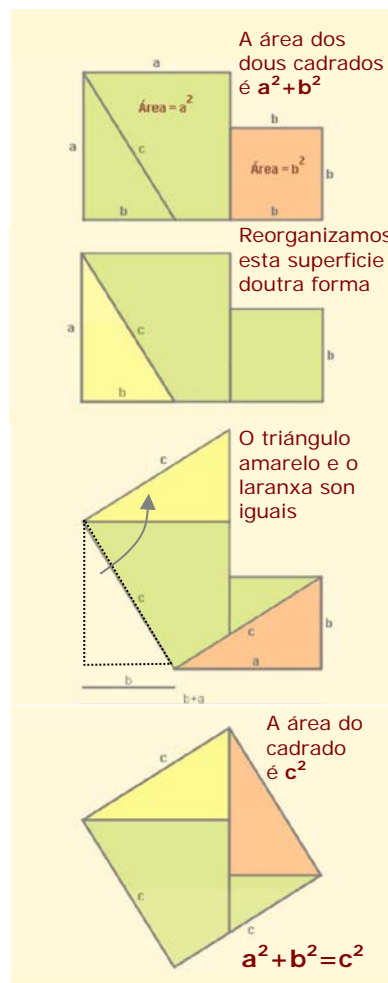
Nun triángulo rectángulo o cadrado da hipotenusa é igual á suma dos cadrados dos catetos.

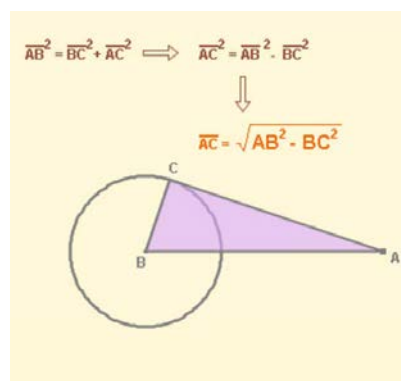
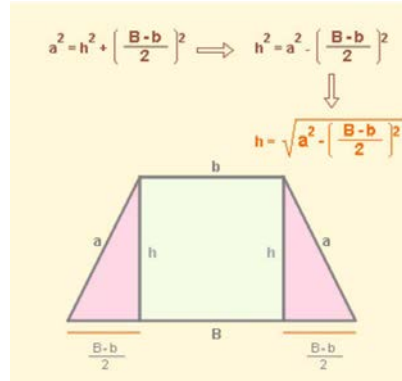
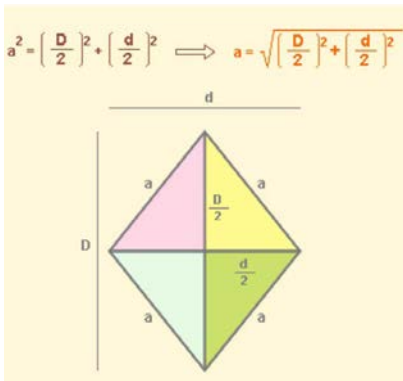
Observa a demostración da dereita.

Aplicacións do Teorema de Pitágoras

O teorema de Pitágoras é de gran utilidade en moitos problemas nos que se presenta algún triángulo rectángulo. Aquí podes ver algúns exemplos.

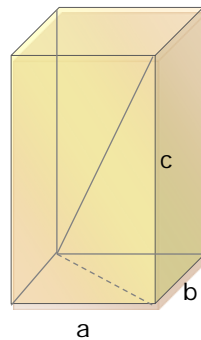
- Calcular a diagonal dun rectángulo.
- Calcular a altura nalgúns triángulos.
- Calcular os lados dun rombo.
- Calcular a altura dun trapecio
- Calcular segmentos de tanxente a unha circunferencia.

Figuras planas, propiedades métricas

A diagonal dun ortoedro de arestas a , b e c é:

$$D = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2}$$

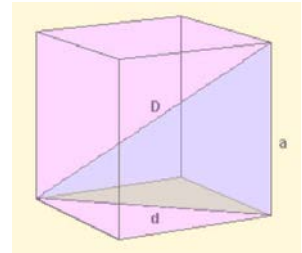
O Teorema de Pitágoras no espazo

- Calcular a **diagonal dun cubo** de aresta a

$$D^2 = a^2 + d^2$$

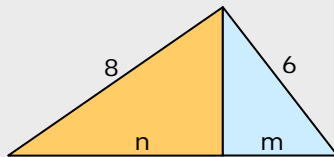
$$d^2 = a^2 + a^2 = 2a^2$$

$$D^2 = 3a^2 \text{ y } D = a\sqrt{3}$$

EXERCICIOS resoltos

10. No triángulo rectángulo da figura trázase a altura sobre a hipotenusa dando lugar aos triángulos laranxa e azul. Calcula o valor de m e de n .

A hipotenusa do triángulo inicial é $\sqrt{8^2 + 6^2} = 10$

No triángulo laranxa: $64 = h^2 + n^2$

No triángulo azul: $36 = h^2 + m^2$

restando ambas ecuacións e como $m+n=10$, queda:

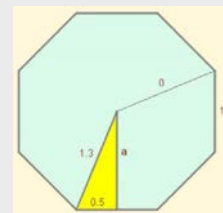
$$28 = n^2 - (10-n)^2; \quad 28 = n^2 - 100 + 20n - n^2 \quad 128 = 20n$$

$$n = 6,4 \quad m = 3,6$$

11. Calcula canto mide o apotema dun octógono regular de lado 1 dm e raio 1,3 dm.

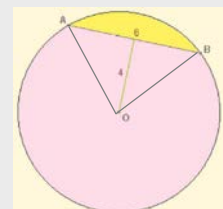
No triángulo rectángulo que determinan o apotema, o raio e a metade do lado:

$$a = \sqrt{1,3^2 - 0,5^2} = \sqrt{1,69 - 0,25} = \sqrt{1,44} = 1,2$$

12. Nunha circunferencia sábese a lonxitude dunha corda AB, 6 cm, e a distancia desta ao centro da circunferencia, 4 cm. Canto mide o raio?.

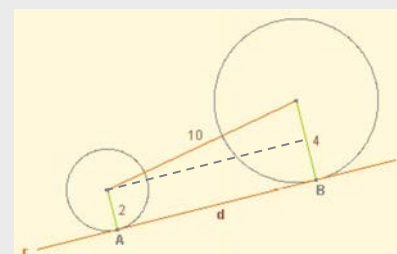
O triángulo AOB é isóscele ($OA=OB$ =raio) e, como a distancia do centro á corda se toma sobre a perpendicular, a altura deste triángulo é 4cm, $r = \sqrt{4^2 + 3^2} = \sqrt{25} = 5$ cm

13. A recta r é tanxente ás dúas circunferencias nos puntos A e B. Acha a distancia que hai entre ambos puntos de tanxencia.

Observa o triángulo rectángulo:

$$d = \sqrt{10^2 - (4 - 2)^2} = \sqrt{96} = 9,8$$

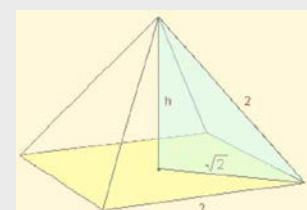

14. A pirámide da figura é regular, as súas caras son triángulos equiláteros e a súa base un cadrado de lado 2m. Calcula a súa altura.

A diagonal da base mide $\sqrt{2^2 + 2^2} = \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$

A altura é un cateto do triángulo azul:

$$h = \sqrt{2^2 - (\sqrt{2})^2} = \sqrt{4 - 2} = \sqrt{2}$$

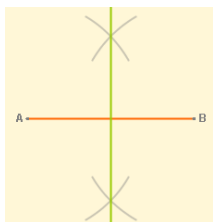

4. Lugares xeométricos

Definición e exemplos

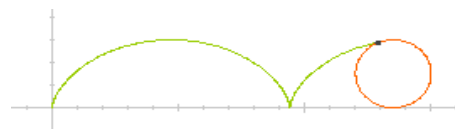
Un **lugar xeométrico** no plano é un **conxunto de puntos** que cumpren todos eles unha mesma propiedade.

- A **mediatriz** dun segmento

É a perpendicular polo punto medio do segmento.

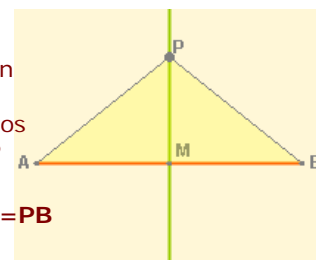
A **mediatriz** dun segmento AB é o lugar xeométrico dos puntos do plano que **equidistan** de A e de B.

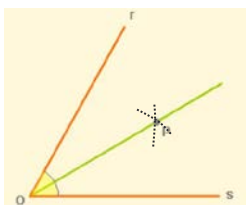
Observa a curva que describe un punto P ao rodar a circunferencia sobre o eixe OX, chámase **cicloide**.

$MA=MB$
O ángulo en M é recto.
Os triángulos AMP e BMP son iguais.

$$PA=PB$$

- A **bisectriz** dun ángulo

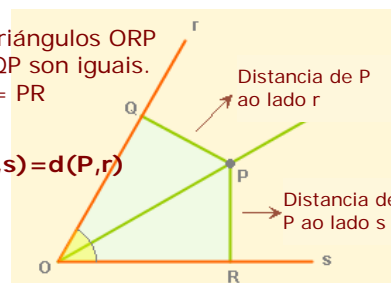

É a recta que o divide en dous ángulos iguais.

A **bisectriz** dun ángulo é o lugar xeométrico dos puntos do plano que **equidistan** dos lados do devandito ángulo.

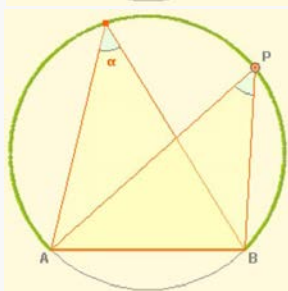
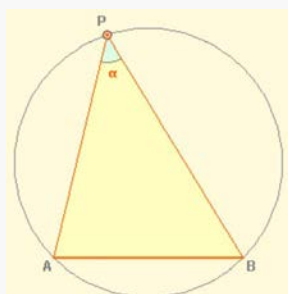
Os triángulos ORP e OQP son iguais.
 $PQ = PR$

$$d(P,s) = d(P,r)$$

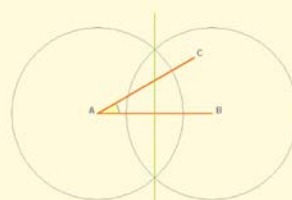
Un EXEMPLO interesante

O **arco capaz** dun ángulo α sobre un segmento \overline{AB} é o lugar xeométrico dos puntos do plano dende os que se ve o segmento \overline{AB} dende un ángulo α .

construción

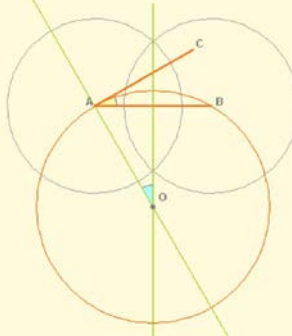
1) Elixido o ángulo, α , debúxase a mediatriz do segmento AB.

2) Dende A trázase a perpendicular a AC. O ángulo azul é igual a α .

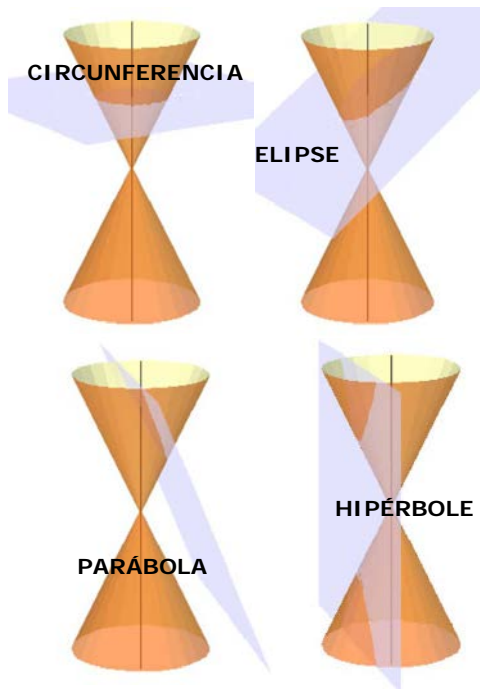
3) Trázase a circunferencia con centro en O e raio $OA=OB$.

4) O ángulo de vértice P é inscrito e mide a metade do AOB; é dicir, α , co que temos debuxado o arco capaz.

Figuras planas, propiedades métricas

Máis lugares xeométricos: as cónicas

As curvas cónicas, coñecidas dende a antigüidade, poden obterse seccionando un cono cun plano.

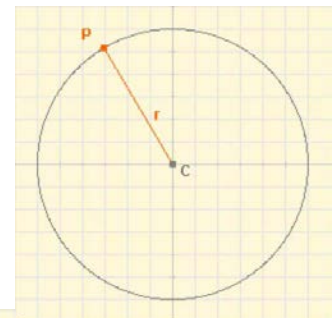
As curvas cónicas son tres:

- Elipse (conten á circunferencia como caso particular)
- Hipérbola
- Parábola

Circunferencia

Lugar xeométrico dos puntos que están a igual distancia dun fixo, o **centro**.

distancia(P,C)=raio

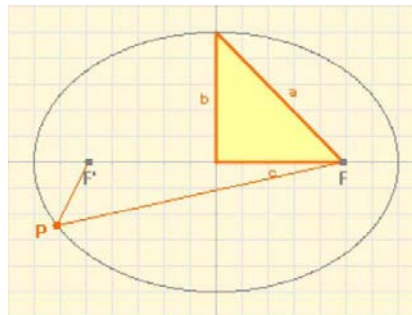
Observa o triángulo rectángulo:

a = semieixe maior

b = semieixe menor

2c = distancia focal

$$a^2 = b^2 + c^2$$

Elipse:

Lugar xeométrico dos puntos cuxa suma de distancias a dous fixos, os **focos**, é constante

$$D(P,F) + d(P,F') = 2a$$

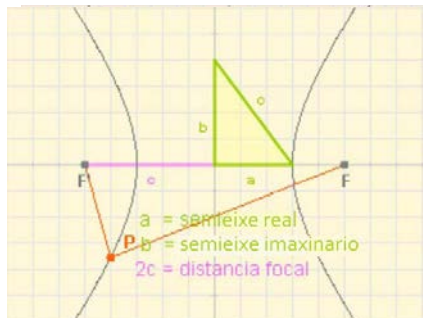
Observa o triángulo rectángulo:

a = semieixe "real"

b = semieixe "imaxinario"

2c = distancia focal

$$c^2 = a^2 + b^2$$

Hipérbola

Lugar xeométrico dos puntos do plano cuxa diferenza de distancias a dous fixos, os **focos**, é constante.

$$D(P,F) - D(P,F') = 2a$$

A excentricidade

$e = \frac{c}{a}$

A elipse ten excentricidade $e < 1$
A medida que **e** diminúe, a elipse é menos achatada.
A circunferencia ten $e = 0$

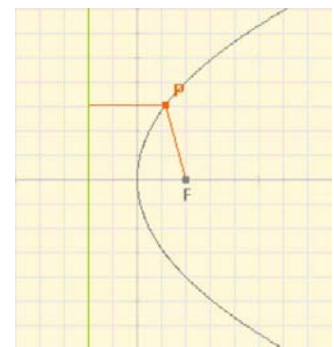
A hipérbola ten excentricidade $e > 1$
A medida que **e** aumenta, a hipérbola é máis aberta.

e=0 : circunferencia
e<1 : elipse
e=1 : parábola
e>1 : hipérbola

Parábola

Lugar xeométrico dos puntos do plano que están á mesma distancia dun punto, o **foco**, e dunha recta chamada **directriz**.

$$D(P,F) = D(P,r)$$

5. Áreas de figuras planas

Lembra as áreas de figuras coñecidas

Polígonos

Triángulo $A = \frac{b \cdot h}{2}$

Triángulo equilátero $A = a^2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4}$

Polígono regular $A = \frac{\text{perímetro} \cdot ap}{2}$

Cadrado $A = \text{lado}^2$

Rectángulo $A = b \cdot a$

Rombo $A = \frac{d \cdot d'}{2}$

Romboide $A = b \cdot h$

Trapezio $A = \frac{b + b'}{2} \cdot h$

Figuras Curvas

Círculo $A = \pi \cdot r^2$

Coroa circular $A = \pi (R^2 - r^2)$

Sector circular $A = \frac{\pi \cdot r^2 \cdot a}{360}$

A proporción entre a área do círculo e da elipse é a mesma que entre a área da elipse e do rectángulo:

$$\frac{A_{\text{CÍRC}}}{A_{\text{CUAD}}} = \frac{\pi a^2}{4a^2} = \frac{\pi}{4} \quad \frac{A_{\text{ELIPSE}}}{A_{\text{RECT}}} = \frac{\pi ab}{4ab} = \frac{\pi}{4}$$

Recinto elíptico $A = \pi \cdot a \cdot b$

EXERCICIOS resoltos

15. A figura da dereita está composta por áreas de cor branca (cadrados e triángulos), vermella (pentágonos) e negra. Calcula a área de cada cor. Toda a figura é un cadrado de 12m de lado.

Unha das formas de afrontar o problema:

A área total é $12^2 = 144 \text{ m}^2$

A área de cor vermella é a de 8 pentágonos, cada un dos cales está formado por un rectángulo e un triángulo.

Área vermella = $8 \cdot (3 \cdot 1,5 + 3 \cdot 1,5/2) = 54 \text{ m}^2$

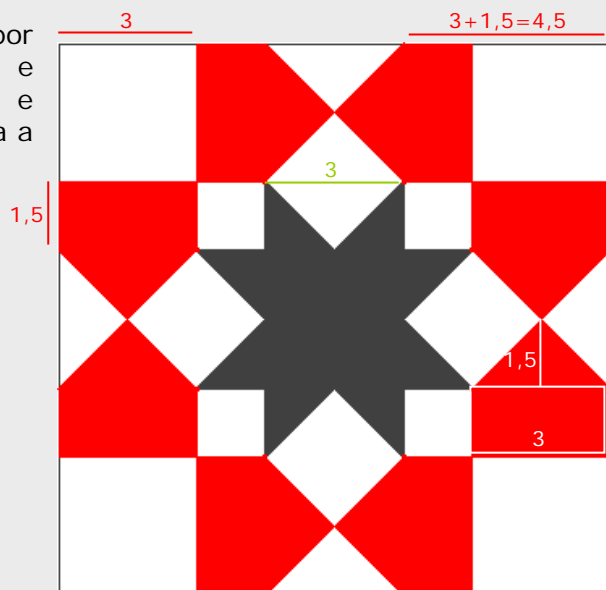
A área da estrela de cor negra é a de dous cadrados de lado 3 (o central e as 8 puntas que compoñen outro).

Área negra = $2 \cdot 3^2 = 18 \text{ m}^2$

A área de cor branca é a de 8 cadrados de lado 3 m.

Área branca = $8 \cdot 3^2 = 72 \text{ m}^2$

Entre as tres suman $54 + 18 + 72 = 144 \text{ m}^2$

O embaldosado do chan fronte á porta principal da catedral de La Seo de Zaragoza

Figuras planas, propiedades métricas

Para practicar

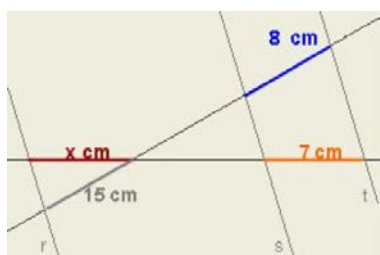

1. As rectas r , s e t son paralelas, determina o valor de x en cada caso:

a)

b)

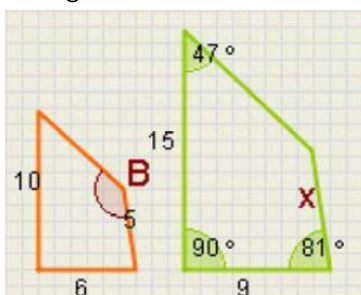
c)

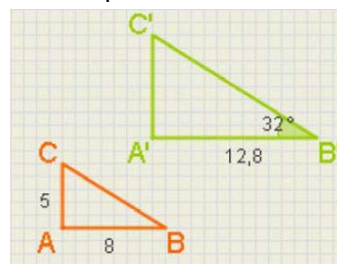
d)

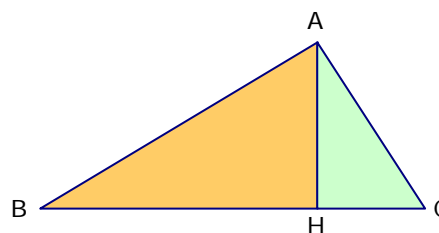
2. Os cuadriláteros da figura son semellantes. Acha a lonxitude do lado x e o ángulo B .

3. Os triángulos da figura son rectángulos e semellantes. Calcula os elementos que faltan en cada un.

4. Comproba que nun triángulo rectángulo ABC , os triángulos que determina a altura sobre a hipotenusa e o mesmo ABC son semellantes. Se os catetos miden 8cm e 5cm , calcula a altura.

5. Os lados dun triángulo miden:

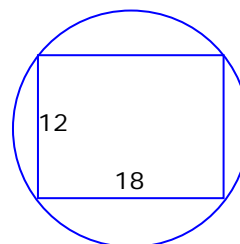
a) 157, 85 e 132

b) 75, 24 e 70

c) 117, 45 e 108

É rectángulo? En caso afirmativo, canto mide a hipotenusa?

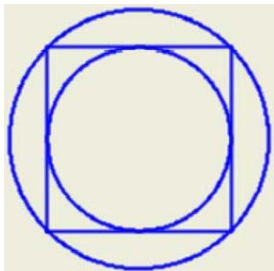
6. Canto mide o raio da circunferencia da figura?

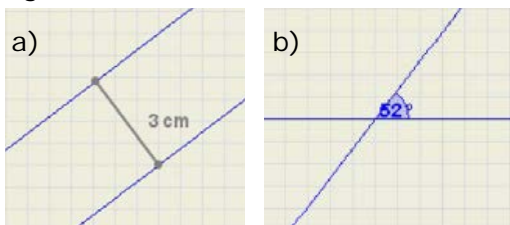
7. Nun triángulo isóscele os lados iguais miden 12cm e o lado desigual 8cm , canto mide a altura?

Figuras planas, propiedades métricas

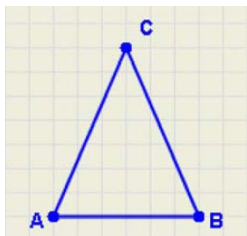
8. O raio da circunferencia maior mide 10cm, canto mide o raio da menor?

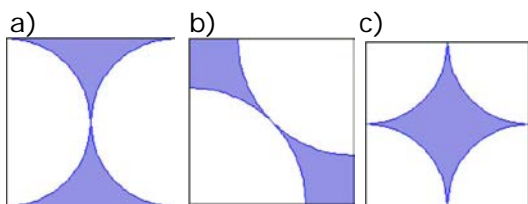
9. Determina o lugar xeométrico dos puntos que equidistan as rectas da figura:

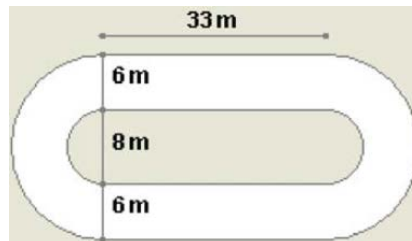
10. O triángulo da figura é isóscele. Se se despraza o vértice C de forma que o triángulo siga sendo isóscele, que lugar xeométrico determina C?

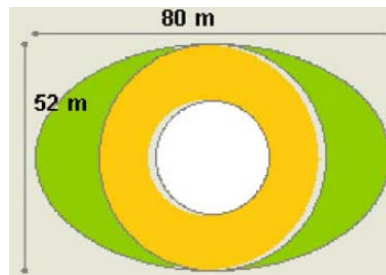
11. Determina o lugar xeométrico dos puntos que equidistan de dúas circunferencias concéntricas, de raios respectivos 8 e 12 cm.
12. Quérese construír un mural de 3m de longo por 2,7m de alto unindo cadrados de 30cm de lado como o da figura. Que superficie quedará de cor azul?

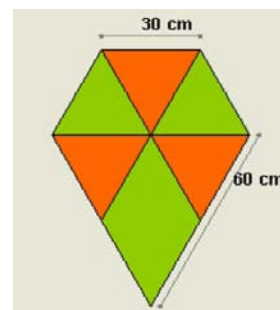
13. Un estadio ten a forma e dimensións do debuxo. Que superficie ocupan as pistas?

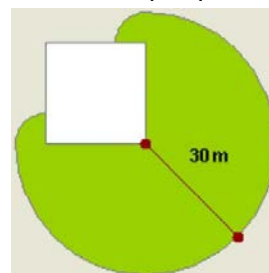
14. Unha praza ten forma elíptica e as dimensións da figura. No centro hai unha fonte circular de 13m de raio, rodeada dun paseo de terra e no resto hai céspede. Que superficie ocupa o céspede?, e o paseo?.

15. Para construír un papaventos empregouse tea de cor verde e laranxa como na figura. Que cantidade de cada cor?

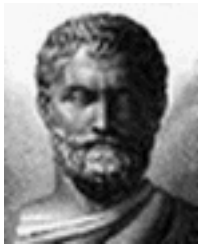

16. Unha cabra está atada na esquina dun curral cadrado de 20m de lado, cunha corda de 30m de longo. Cal é a superficie sobre a que pode pastar?

Tales e a gran pirámide

Tales de Mileto, que viviu entre os séculos VII y VI antes da nosa era, está considerado como o primeiro matemático da historia. Na súa xuventude viaxou a Exipto, onde aprendeu algunhas das técnicas xeométricas que os exipcios utilizaban, e propúxose calcular a altura da gran pirámide de Gizeh. Algúns din que foi o propio faraón quen llelo pediu. Tales utilizou o seu famoso teorema, o que estudaches nesta quincena, pero atopouse con algunhas dificultades para a resolución do problema. Vexamos como o conseguiu:

Tales cravou na area unha estaca de lonxitude coñecida e cuxa sombra en calquera momento do día podía medir doadamente. O seguinte paso consistía en medir a sombra que a altura da pirámide proxectaba.

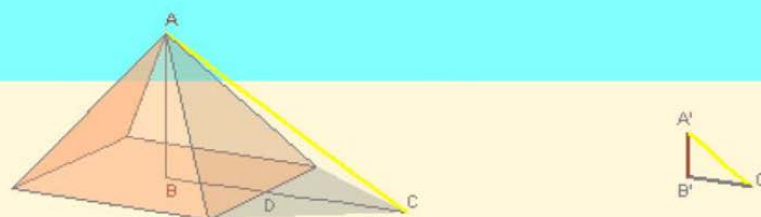

Deste modo podía aplicar o seu teorema aos dous triángulos semellantes ABC e $A'B'C'$. Tales podía medir aproximadamente o segmento DC , posto que era visible, pero non tiña forma de calcular BD , xa que este segmento quedaba dentro da pirámide. Pero sabía que a orientación da pirámide era norte-sur, co que esperou ao mediodía, cando o sol está ao sur e entón...

... o segmento BD é xusto a metade do cadrado da base da pirámide, algo que podía calcular perfectamente. O resto xa era doado:

$$\frac{AB}{BD + DC} = \frac{A'B'}{B'C'}$$
 de onde non hai máis que despxear AB .

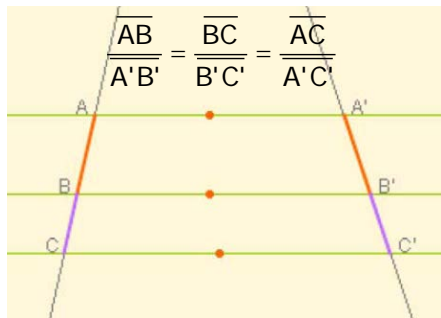

Figuras planas, propiedades métricas

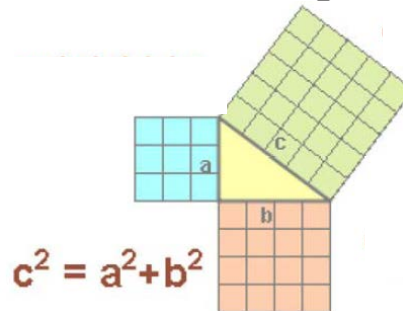

Lembra o máis importante

Teorema de Tales

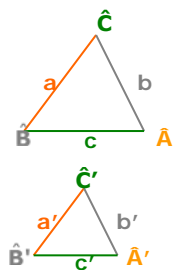
Teorema de Pitágoras

Semellanza

Dúas figuras planas son **semellantes** se existe a mesma proporción, chamada **razón de semellanza**, entre os seus lados homólogos e ademais os seus ángulos homólogos son iguais.

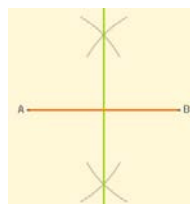
No caso dos triángulos basta que se cumpra un dos seguintes criterios:

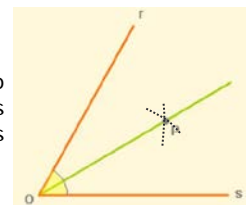
1. Ángulos iguais (con dous basta)
 $\hat{A} = \hat{A}'$ e $\hat{B} = \hat{B}'$
2. Un ángulo igual e os lados que o forman proporcionais
 $\hat{A} = \hat{A}'$ e $\frac{b}{b'} = \frac{c}{c'}$
3. Lados proporcionais
 $\frac{a}{a'} = \frac{b}{b'} = \frac{c}{c'}$

Lugares xeométricos

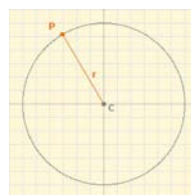
Un **lugar xeométrico** no plano é un **conxunto de puntos** que cumpren todos eles unha mesma propiedade.

- A **mediatriz** dun segmento AB é o lugar xeométrico dos puntos do plano que **equidistan** de A e de B.

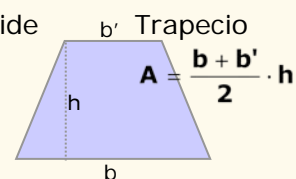
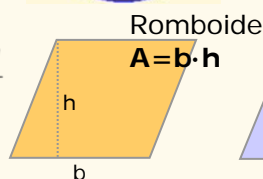
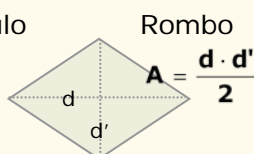
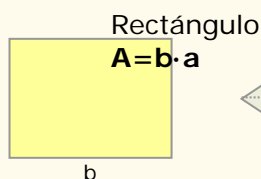
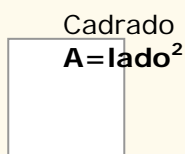
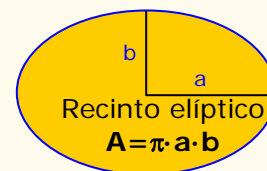
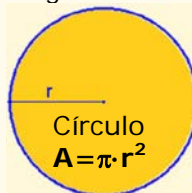
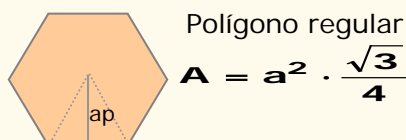
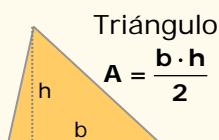

- A **bisectriz** dun ángulo é o lugar xeométrico dos puntos do plano que equidistan dos lados do devandito ángulo.

- A **circunferencia** é o lugar xeométrico dos puntos que están a igual distancia dun fixo, o centro.

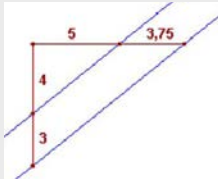
Áreas de recintos planos, descompoñense en áreas de figuras coñecidas.

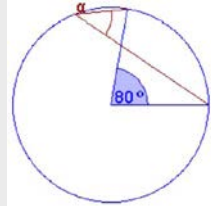
Autoavaliación

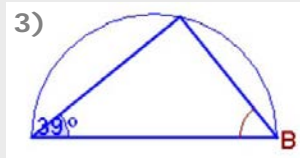
1)

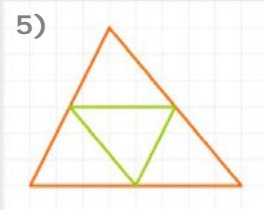
2)

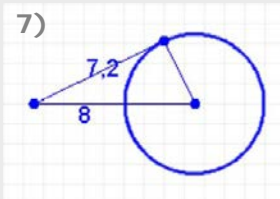
3)

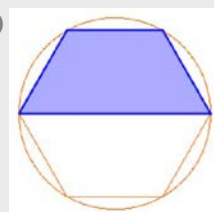
5)

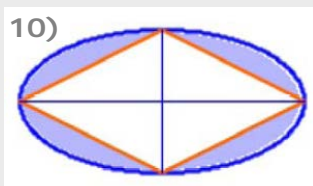
7)

9)

10)

1. Son paralelas as rectas de cor azul da figura? Utiliza o Teorema de Tales para descubri-lo.

2. Canto mide o ángulo α ?

3. Canto mide o ángulo B do triángulo da figura?

4. Os lados dun rectángulo miden 6 e 3cm; os doutro miden 9 e 4,5cm. Son semellantes?.

5. Os lados do triángulo verde miden 8cm, 6,7cm e 7,8cm; canto mide o lado maior do triángulo laranxa?

6. Os lados iguais dun triángulo isóscele e rectángulo miden 14cm. Canto mide o lado desigual?

7. Calcula o raio da circunferencia da figura.

8. A suma das distancias dun punto dunha elipse aos focos é 10cm, e o semieixe menor mide 3cm. Cal é a distancia entre os focos?

9. Calcula a área da figura de cor azul, inscrita nunha circunferencia de radio 5cm.

10. As diagonais do rombo da figura miden 8cm e 4cm, calcula a área do recinto de cor azul.

Soluciones dos exercicios para practicar

- a) 7,5 b) 13,13
c) 15,05 d) 25,83
- $x=7,5$ áng $B=142^\circ$
- Ángulos: $A=90^\circ$, $B=32^\circ$, $C=58^\circ$
 $a=9,43$ $b'=8$, $a'=15,09$
- hipotenusa= $9,43$; altura $h=4,24$
- a) si, hipotenusa= 157
b) non
c) si, hipotenusa= 117
- A diagonal do rectángulo é o diámetro da circunferencia, $r=10,82$
- $h=\sqrt{128} = 11,31$ cm
- $r=\sqrt{50} = 7,07$ cm
- a) Outra recta paralela situada entre as dúas, a unha distancia de $1,5\text{cm}$ de ambas.
b) Dúas solucións, as bisectrices dos dous ángulos que forman as rectas.
- A mediatriz do lado AB
- Outra circunferencia concéntrica de raio 10 cm.
- Necesítanse 90 cadrados
En cada caso a área azul é:
 $90 \cdot 193,5 = 17415 \text{ cm}^2 = 1,7415 \text{ m}^2$
- Dous rectángulos e unha coroa circular:
 $2 \cdot 198 + 263,76 = 659,76 \text{ m}^2$
- Césped, recinto elíptico menos círculo:
 $1142,96 \text{ m}^2$
Paseo, coroa circular: $1591,98 \text{ m}^2$
- Pódese descompoñer en triángulos equiláteros.
4 de tea verde: $3117,68 \text{ cm}^2$
3 de tea laranxa: $2338,26 \text{ cm}^2$
- Área: $\frac{3}{4}$ partes dun círculo de raio 30m
máis $\frac{1}{2}$ círculo de raio 10m
 $2276,5 \text{ m}^2$

Soluciones AUTOAVALIACIÓN

- Si
- 40°
- $90^\circ - 39^\circ = 51^\circ$
- Si
- 16 cm
- $14 \cdot \sqrt{2} = 19,8$ cm
- $3,49$ cm
- 8 cm
- $32,48 \text{ cm}^2$
- $9,18 \text{ cm}^2$